

Olympiastadion uudistui

Maritta Koivisto, päätoimittaja Betoni,
arkkitehti SAFA
maritta.koivisto@betoni.com

Lähteenä: Arkkitehtien *Kimmo Lintulan* ja
Kari Raimorannan kuvaus Olympiastadionin
arkkitehtuurista ja perusparannuksesta.

Olympiastadionin arkkitehtuuri

Helsingin Olympiastadion on merkittävä kansallinen rakennus. Maailman kauneimmaksi Olympiastadioniksi mainittu areena syntyi 1930-luvulla arkkitehtikilpailun tuloksena, kun arkkitehdit *Yrjö Lindgren* ja *Toivo Jäntti* voittivat kilpailun funktionalistisen tyyliinsuunnan puhtaslinjaisella ehdotuksellaan. Stadionin 30-luvun funktionalistinen arkkitehtuuri yhdistettynä vuoden 1952 Helsingin olympialaisten ulkoasuun symboloi aikoinaan monelle nuoren kansakunnan uuden ajan alkua.

Nyt peruskorjatun stadionin ja uudistilojen arkkitehtuuri on elämyksellistä, kestäväää ja toimivaa. Kokonaisuus muodostaa tutun ja tunnistettavan, ihmisen kokoisen monumentin. Uudistetun Olympiastadionin arkkitehtisuunnittelusta on vastannut työyhteisöliittymä *Arkkitehtitoimisto K2S* ja *Arkkitehdit NRT* yhteistyössä ruotsalaisen arkkitehtitoimisto *White Arkitekten* ja hollantilaisen *Wessel de Jonge* kanssa.

Stadionille saavutaan etelä-pohjoissuuntaista akselia pitkin

Uudistetulla stadionilla kävijälle on luotu esteetön ja selkeästi hahmotettava kokonaisuus. Katsomorakenteiden alla vapaasti virtaavat katsomogalleriat ja ulkoalueet toteuttavat alkuperäisen stadionin linjakkaita ratkaisuja. Rapatut julkisivut näkyvine betonirakenteineen sekä kaarteiden tiilimuuraukset on uusittu alkuperäisten mukaisesti. Kokonaan uudet katsomosisäänkäynnit paikalla

Uudistetun ja peruskorjatun Olympiastadionin ilme on kirkastunut. Uusi ulkoarkkitehtuuri rakentuu entistetystä 1930-luvun betoniarkkitehtuurista, 1950-luvun perusparannetuista osista sekä uudesta pohjoisaukiosta betonisine palvelukatoksineen

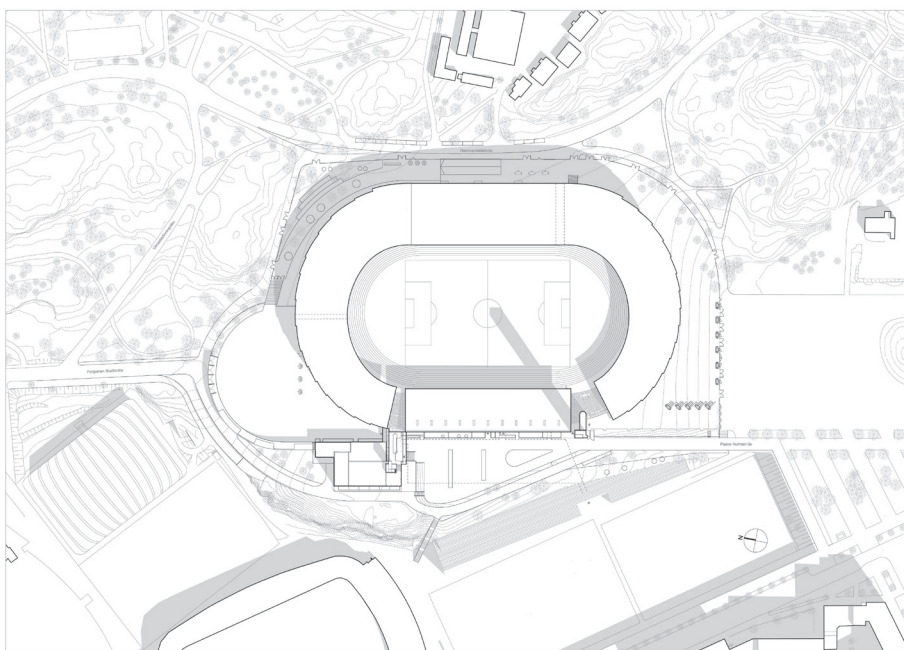
valettuine portaineen on sovitettu kaarteiden betonirakenteiden ja tiilijulkisivujen rytmiin.

Julkisivujen uusittu ja korotettu puuverhous kätkee taakseen kaarteiden uudet katokset. Julkisivujen teräsoisien detaljit on entistetty ja pellitykset toteutettu alkuperäisten mallien pohjalta. Teräs- ja puuikkunoiden karmit ja puitteet ovat kunnostettu alkuperäisistä, lasit on korvattu uusilla, energiatehokkuutta parantaen.

Yleisön viihtyvyyttä ja palveluja on lisätty rakentamalla uusia palvelupisteitä ja wc-tiloja.

1 Asemapiirros.

2 Helsingin Olympiastadion on käynyt mittavan korjaus- ja uudistustyön, joka täyttää kansainvälisen monitoimiareenan vaatimukset. Katoksen verhous toteutettiin palosuojatusta puusta. Istuimien puukomposiitin koostumus on myös palamaton. Katsomomaljan vaatima AV-tekniikka on integroitu katoksien ja maljan takareunan rakenteisiin.

1

- 3 Stadion alkuperäisessä asussaan vuonna 1938.
- 4 Uudistettu katsomomalja on ehyt kokonaisuus.
- 5 Kaupunkikuvassa uusi katos piiloutuu ympäröivältä kaupungilta, säilyttäen tornin kaupunkikuvalisestisesti dominanttina. Uudet katsomosisäänkäynnit ja 11 paikallavalettua portaikkoo on sovitettu taitavasti kaarteiden betonirakenteiden ja julkisivujen rytmiiin
- 6 Uudistettu pääsisäänkäynti. Rapatut julkisivut näkyvine betonirakenteineen sekä kaarteiden tiili-muuraukset on uusittu alkuperäisten mukaisesti.

Katsomomalja on uudistettu ehyt kokonaisuus

Alkuperäinen betoninen A-katsomon katos on entisöity ja olemassa olleet rakenteet detaljeineen on palautettu 30-luvun asuun. Penkit on korvattu uusilla yksittäisillä puukomposiitti-istuimilla, jotka muodostavat yhtenäisen horisontaalisen viivaston stadionin katsomotilaan alkuperäisten penkkien tapaan.

Kaarteet ja takasuoran katsomot on katettu uudella katoksella. Sen plastinen muoto muuttuu ajan ja liikkeen myötä stadionin maisemassa virtaavasta muodosta ohueksi viivaksi valon vaihteluiden mukana. Kaupunkikuvassa uusi katos piiloutuu ympäröivältä kaupungilta, säilyttäen tornin kaupunkikuvalisena dominanttina. Kentän suorituspaikat ja radat täyttävät eri kilpailulajien nykyiset vaatimukset. Tehdyt muutokset mahdollistavat myös suuret yleisötapahtumat kentällä.

Materiaaleiltaan katos ja istuimet liittyvät suoraan stadionin historiaan. Puu on ollut materiaali, jolla betonista stadionia on laajennettu, tilapäisesti ja pysyvämmiin nykyasuunsa 50-luvulla. Puu tuo katsomotilaan kosketettavan materiaalin ja pienimittakaavaisen tekstuuriin. Yleisöturvallisuuteen liittyen katoksen verhoitus toteutettiin palosuojatusta puusta. Istuimien puukomposiitin koostumus on myös palamaton. Katsomomaljan vaatima AV-tekniikka on integroitu katoksien ja maljan takareunan rakenteisiin.

Sisätiloihin on palautettu toiminnallinen kirkkaus

Valo, rakenteet ja materiaalit yhdistettynä käytettävyyteen ja koettavuuteen ovat stadionin arkkitehtuurin lähtökohta. 30-luvun osan tilat

palvelevat arjessa monikäyttöisinä uudistettuina tapahtumien oheistiloina. Kolmannen kerroksen tiloihin on tehty uudet yhteydet katsomoon. Tilojen materiaalit ja värisävyt on palautettu alkuperäiseen asuun. Maantason tilat rajautuvat sisälaseinillä jättäen alkupe- räiset betonirakenteet ja julkisivujen ikkunat näkyviin myös suurissa tapahtumissa.

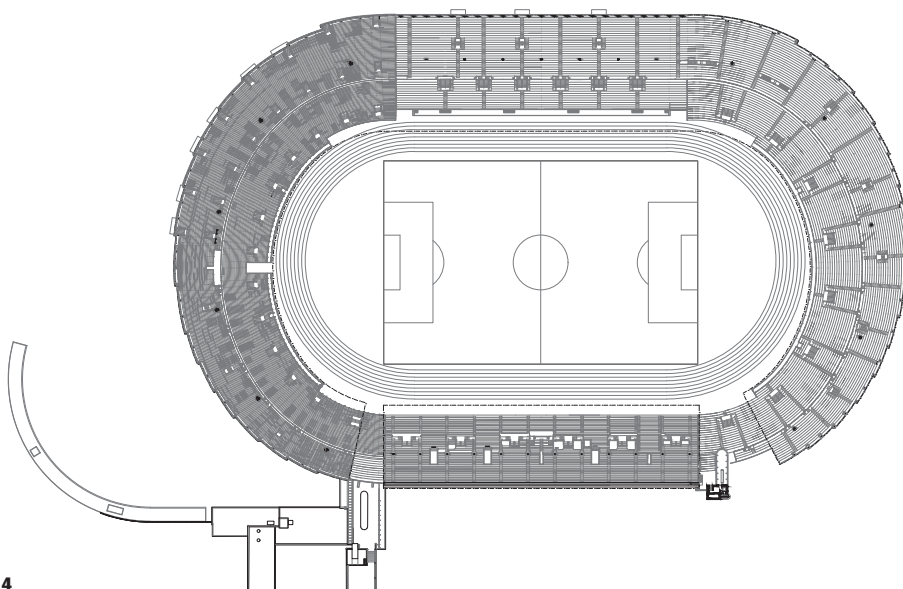
Maan alle on rakennettu stadionin toisinto

Kokonaan uutta Olympiastadionia muodostavat maanalaiset monitoimi- ja liikuntatilat. Uusi maanalainen läntinen liikuntagalleria, auditorio, juoksuratoja seuraava tunneli, pohjoisen logistiikkakeskus sekä koilliskaar- teen monitoimisali vastaavat uuden ajan

tarpeita. Materiaalit ovat ajattomia ja kestäviä; valkobetonia, vaalean harmaata betonia, puuta ja lasia.

Päivänvalo maanalaisiin tiloihin tuovat valolyhdit, jotka avaavat näkymiä yläpuoliseen stadioniin ja toimivat myös hiljenty- mistilana. Betoniset rakenteet luovat tiloihin perusrytmin, ja vaaleat puuverhoukset luovat muistuman 1930-luvun stadionin valkoisista muottilautabetonipinnoista.

Uudistettu Olympiastadion on palkittu useilla palkinnoilla: Arkkitehtuurin Finlandia 2020, Vuoden Teräsrakenne 2019, RIL 2020 palkinnolla ja viimeksi stadion palkittiin Vuoden 2020 Betonirakenteena.

Wellu Hämäläinen

5

6

Wellu Hämäläinen

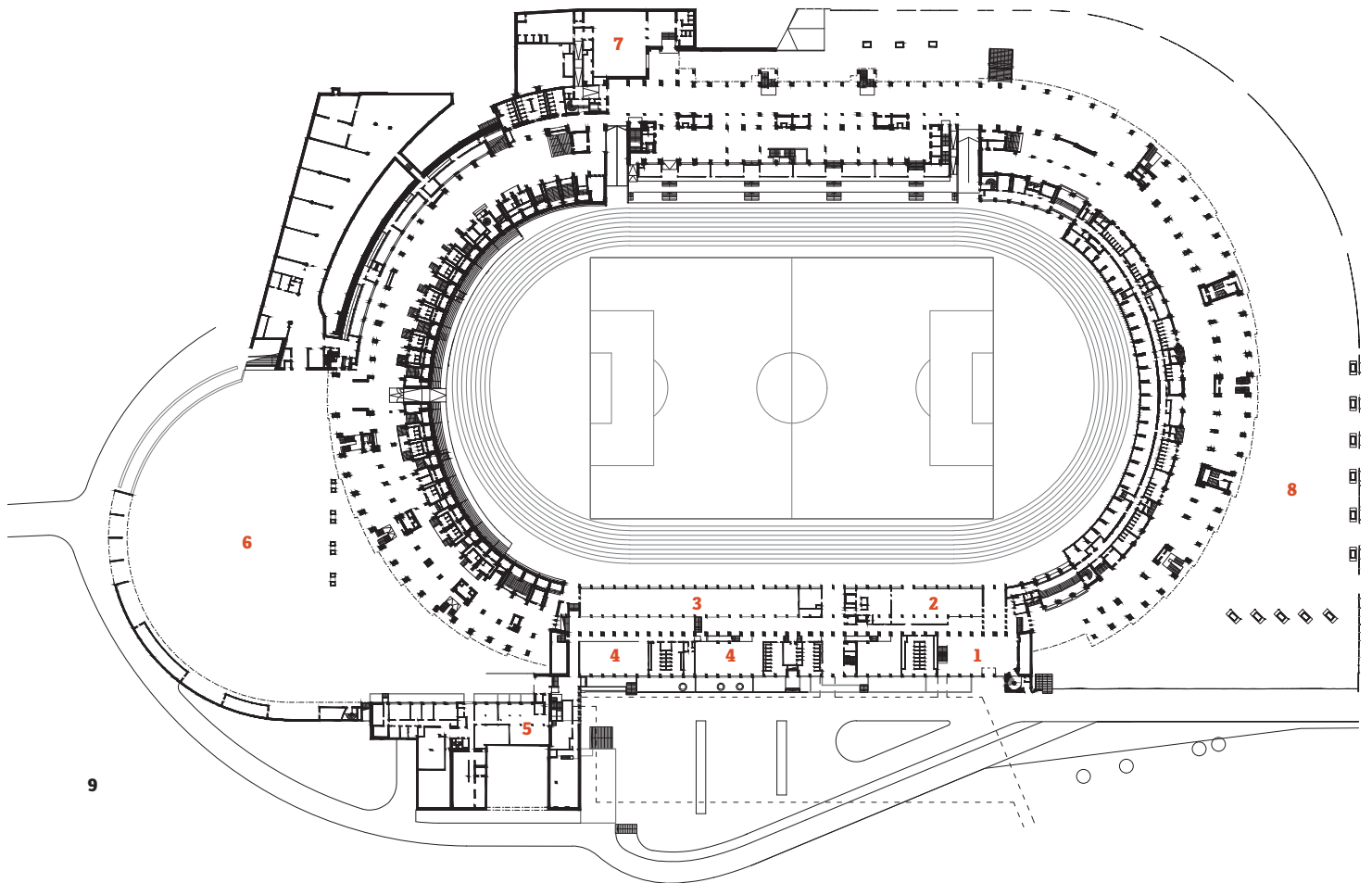
Wellu Hämäläinen

7

8

Tuomas Uusheimo

9 1. krs

- 1 Visitor center
- 2 Ravintola
- 3 Sisälämmittelyrata
- 4 Monitoimisali
- 5 Urheilumuseo
- 6 Pohjoinen Stadiontori
- 7 Monitoimitila
- 8 Olympiatori

11 2. krs

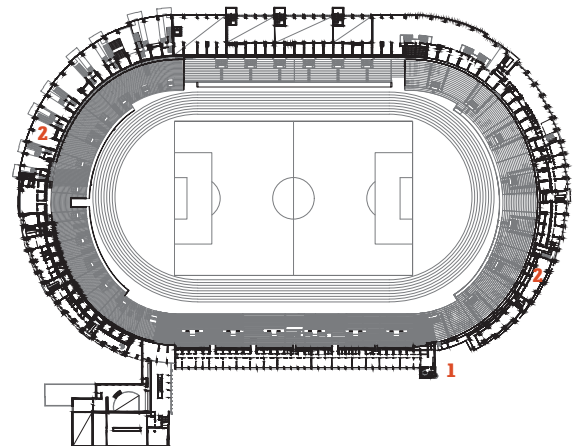
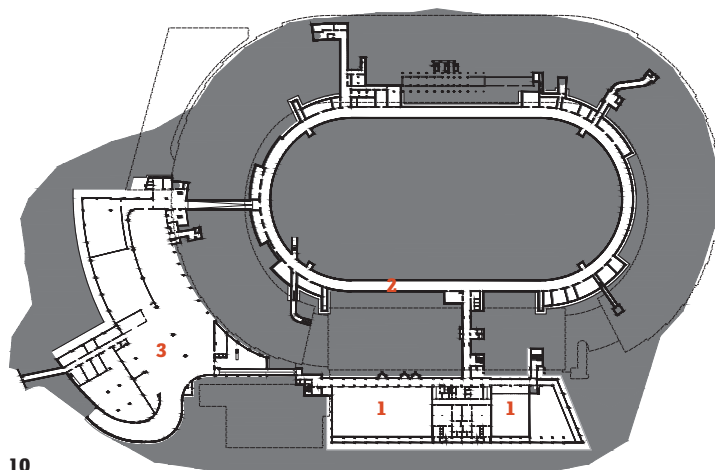
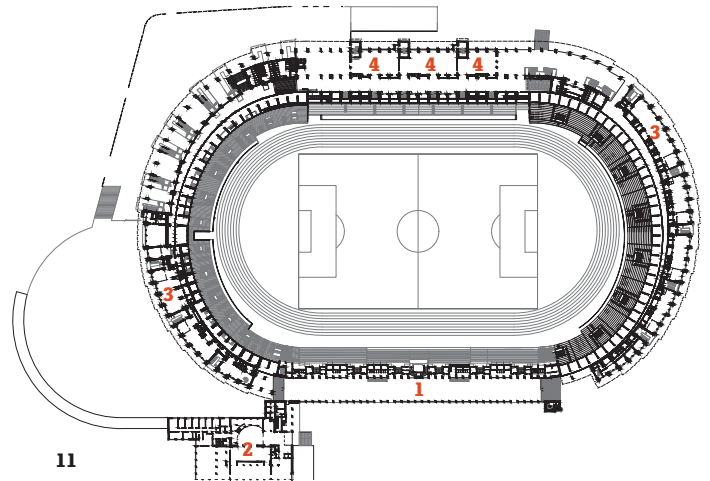
- 1 Galleria
- 2 Urheilumuseo
- 3 Toimitilaa
- 4 Galleria

12 3. krs

- 1 Torni
- 2 Toimitilaa

10 -1. krs

- 1 Liikuntasali
- 2 Kehätunneli
- 3 Logistiikka

10

12

Wellu Hämaläinen

13

Wellu Hämaläinen

15

13 Monitoimisali.

14 Uudistettuja monitoimisali- galleria- ja kokoon-
tumistiloja.

15 Sisäjuoksurata.

Tuomas Uusheimo

17

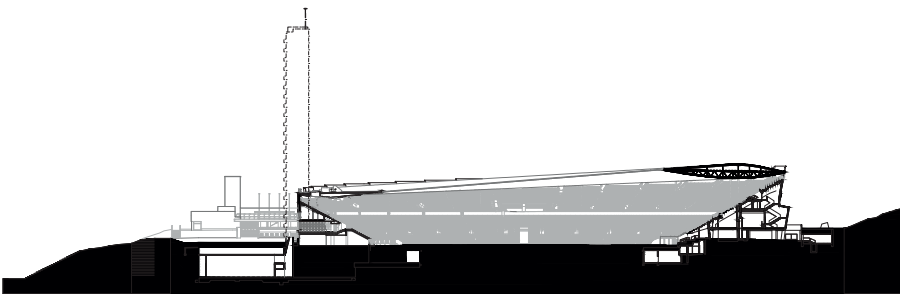
Tuomas Uusheimo

18

Tuomas Uusheimo

19

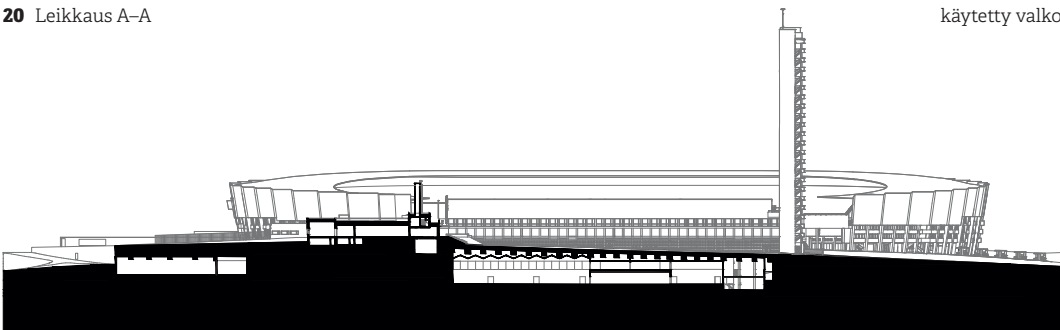

20 Leikkaus A-A

18 Uusiin kellaritiloihin johtavien paikallavalettujen betoniportaiden muotteina on käytetty sileitä muotilevyjä sekä kapeaa puurimaa.

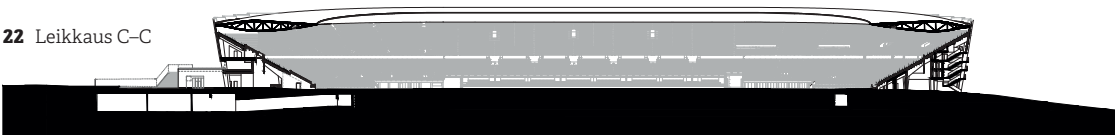
19 Yksityiskohta portaista.

23 Uusi betoniporras yhdistää aulat maanalaisiin liikuntatiloihin. Seinä- ja porrasvalujen betonia on vaalennettu Sementu Oy:n Titaaninvalkoinen R -titaanioksidilla. Lattiapinnoissa ja porrasaskelmissa on käytetty valkoista, hiottua mosaiikkibetonia.

21 Leikkaus B-B

22 Leikkaus C-C

Tuomas Uusheimo

24

Tuomas Uusheimo

25

24–27 Päivänvaloa maanalaisiin tiloihin tuovat valokuilut voidaan myös sulkea liukuseinillä ja käyttää niitä hiljentymistiloina.

Weli Hämäläinen

26

27

Tuomas Uusheimo

30

Renovation of the Olympic Stadium

The Helsinki Olympic Stadium is a building of significant national relevance. For many, the pure functionalist architecture of the 1930s, combined with the external appearance of the 1952 Helsinki Olympics, symbolises the dawn of a new era for the young nation. With the epithet of being the most beautiful Olympic Stadium in the world, the arena is a result of an architectural competition held in the 1930s, won by the architects Yrjö Lindegren and Toivo Jäntti who submitted a proposal in pure functionalist style.

The appearance of the refurbished Stadium is refreshed. The external architecture of the year 2020 combines the restored 1930s concrete architecture, the renovated parts of the 1950s as well as the new North stadium square with its food & beverage kiosks in concrete. The durable and functional architecture of the novel parts offers life-enriching experiences.

The architectural design of the renovated Olympic Stadium: the consortium K2S and NRT in cooperation with the Swedish Architects White Architects and the Dutch Wessel de Jonge.

28 Suuri monitoimihalli ja liikuntatila voidaan tarvittaessa jakaa kolmeen osaan.

29 Maan alle, juoksuratojen alapuolelle rakennettiin huolto- ja talotekniikkatunneli sisäjuoksuratoineen

30 Urheilumuseon näyttelytilan parvi sai uuden puuverhouksen. Myös betonilattiat on uusittu.

Arrival to Stadium through south-north axis

The visitor is met by an easily accessible and clear whole. Together with the external areas, the freely flowing audience galleries under the stand structures conform to the fine lines and solutions of the original Stadium. The plastered facades and their visible concrete structures and the brickwork in the curves are restored to their original look. The new entrances to the stands, with the concrete stairs poured in place, have been adapted to meet the rhythm of the concrete structure curves and brickwork facades. The renewed and higher wood cover of the facades conceals the new rain shelter structures in the curves. The original frames and sashes of the steel and wooden windows have been restored.

Restored bowl surrounded by audience stands becomes a clean whole

The original concrete shelter in the A section of the stand has been restored and the existing structures and details are back to what they were in the 1930s. The benches have been replaced by individual wood composite seats. The curves and the back straight stands now also have rain shelter. The new shelter is not seen from the surrounding city and so the Tower remains the dominant feature in the cityscape.

The materials of the shelters and the seats are directly connected to the Stadium history. To ensure audience safety, the cover of the rain shelter is in fireproofed wood. The composition

of the wood composite seats is also inflammable. The audio-visual technology required in the stands is integrated in the outer structures of the shelters and the bowl.

Restored functional clarity of interior spaces

The light, structures and materials, combined with usability and sensory experience constitute the premise of architecture. The facilities in the 1930s part of the Stadium now serve as multipurpose space for various events. The third floor spaces now have a new connection to the stands. The materials and shades of colour used in the original have now been restored. The spaces at ground level are limited through internal glass walls which leave the original concrete structures and façade windows visible, also during large-scale events.

Another Stadium built underground

The multipurpose underground sport facilities, with the new limiting western gallery, the tunnel following the tracks above, the northern logistics area and the multi-purpose hall in northeast curve constitute a completely new part of the Olympic Stadium. The materials are timeless and durable; white concrete, wood and glass. The light apertures in the silent space introduce natural light into the rooms and open views to the Stadium above. The concrete structures bring a rhythm to the space while the light wood cover is a reminiscent of the white formwork concrete surfaces of the 1930s.